

ומשנין: **לא קשיא**. אין הברייתא סותרת למשנה.

הא דקתני אפילו נתגרשו מותרות, מדובר במקום **דהואי קטטה** בינם לנשותיהם מכבר, קודם שבאו לדון על אשה זו, עוד לפני שהיה מקום לומר שנתן עיניו באשה זו. ולפיכך אין לנו לחוש שגירש את אשתו מפניה.

הא דמדויק במשנה שנתגרשו אסורות, מדובר במקום **דלא הואי קטטה** ביניהם קודם שהתיר אשה זו. ולכן אסור בה, כי יש לנו לחוש שכל מה שגירש את אשתו הוא משום שנתן עיניו באשה זו.

ואיבעית אימא: הא והא דלא הואי קטטה בינם לנשותיהם קודם שהותרה אשה זו על ידם. ואף על פי כן יש לומר דלא קשיא סתירת המשנה והברייתא.

הא דקתני נתגרשו אסורות מדובר בכגון **דארגיל הוא** — שהתחיל הוא להקניט את אשתו.

והא דקתני נתגרשו מותרות **בדארגילה היא** — שהיא סיבכה הקטטה. וכיון שהוא אינו הגורם לגרושין, אין לנו לחוש שהגרושין נעשו משום שנתן עיניו באשה שהותרה עליו, ולכך מותר בה, כדין מתו נשותיהם.

שנינו במשנה: **וכולן שנישאו** לאחרים אחר שהותרו לינשא, **ונתגרשו** או **נתאלמנו** מהבעל השני, מותרות לינשא למתירים אותם. כי מאחר שנישאו לאחר, שוב אין חשד שהמתירים התירוהו כדי לישאנה.

ואמרינן: **קא סלקא דעתך**, בתחילה סברה

הגמרא, כי מה שאמרה המשנה אופן של מיתה, ש"נתאלמנו" מהבעל השני, ואופן של גירושין, שנתגרשו מהבעל השני, הוא משום שהמקרה של מיתה מתייחס למשנה לעיל, שעד אשר העיד מת, או הרגתיו, לא ישא את אשתו.

ועל זה הוסיפה המשנה כאן, שאם נישאה לאחר על פיו, ומת גם הבעל השני, מותרת אז להינשא לעד הזה.

ואילו המקרה שנישאת האשה לאחרים, ו"נתגרשו", מתייחס למשנה לעיל, גבי המביא גט ממדינת הים, שאסורה לינשא בגט זה למביא הגט. וחדשה משנתינו שאם נשאת לאחר באותו הגט, וגירשה גם השני, מותרת להינשא בשלישית למביא גיטה הראשון.

ונמצא כי מה שאמרה המשנה "וכולן שנישאו לאחרים ונתגרשו או נתאלמנו", מותרות לינשא להם —

האופן **דמיתה**, דקתני "נתאלמנו" — קאי **אמיתה**, על עד שמעיד מת בעלה, והלכה ונישאה לאחר, ומת הבעל השני.

והאופן של **גירושין** דקתני "נתגרשו" — קאי **אגירושין**, על עד המביא גט, ונישאה האשה לאחר, ונתגרשה ממנו.

ואף על פי שבשני המקרים מתו שני בעליה, או נתגרשה משנים, מכואר במשנה שמותרת לה להינשא בפעם השלישית לעד המיתה של בעלה הראשון, או למביא הגט מבעלה הראשון, ואין אנו אומרים שאסורה להינשא עתה לכל העולם לפי שהחזקה "קטלנית", שקוטלת את בעליה, או שהחזקה להתגרש.